

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Midden op 17 maart 2005 bij zijn aanhouding handboeien hebben omgedaan en geweld hebben gebruikt.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 17 maart 2005 werd verzoeker staande gehouden en bekeurd door twee politieambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Midden wegens het begaan van een verkeersovertreding. Verzoeker reageerde geagiteerd en er ontstond een woordenwisseling. Verzoeker werd vervolgens aangehouden, omdat hij zich niet kon legitimeren. Bij deze aanhouding werd geweld gebruikt en werd verzoeker geboeid. Verzoeker liep daarbij lichamelijk letsel op.
2. Op 25 maart 2005 diende verzoeker een klacht in bij het regionale politiekorps Gelderland-Midden. Hij schreef in zijn klachtbrief dat hij geagiteerd was nadat hij was staande gehouden en dat er een woordenwisseling ontstond met een van de betrokken politieambtenaren. Deze zou hem op een neerbuigende toon hebben aangesproken. Verzoeker had daarop gereageerd. Dit ging gepaard met stemverheffing en elkaar niet laten uitpraten. Hij werd vervolgens aangehouden. Vóór het instappen van het dienstvoertuig werd hem gezegd dat hij handboeien om kreeg. Verzoeker vond dit "nergens op slaan" en zei dat hij zonder problemen zou meegaan, maar liet zich zonder zich te verzetten de boeien om doen. Vervolgens kreeg hij - aldus verzoeker - zonder aanleiding een klap in het gezicht van een van de politieambtenaren. Dit werd gedaan met de rechterhand zoals je iemand een stopteken zou geven. Verzoeker reageerde daarop verbaasd en vroeg waar dat geweld op sloeg. Daarop kreeg hij naar eigen zeggen een knie in zijn onderlichaam en werd zijn hoofd met kracht onder de oksel van de politieambtenaar geklemd. Verzoeker stond op dat moment met zijn rug naar het dienstvoertuig en kon niets doen. Hij kwam in ademnood en riep nogmaals dat hij zou meewerken, maar de politieambtenaar bleef volgens verzoeker de nekklem met kracht vasthouden waarop hij het steeds benauwder kreeg. Verzoeker raakte in paniek en zette zoveel kracht op zijn geboeide handen, dat een van de boeien open sprong. Verzoeker werd daarop naar de grond gewerkt en kreeg een knie in zijn rug. Verzoeker liet wederom weten dat hij zou meewerken. Hij deed zijn handen op zijn rug nadat hem dat was opgelegd. Hij kon zich niet meer herinneren hoe hij overeind en in het dienstvoertuig is gekomen.
3. Op 22 juni 2005 vond er een bemiddelingsgesprek plaats tussen verzoeker en de klachtenfunctionaris van het betrokken politiekorps. Verzoeker gaf in dit gesprek aan dat hij vooral verbaasd was over het geweld dat bij zijn aanhouding werd gebruikt. De

klachtenfunctionaris gaf aan dat het boeien alleen geschiedt als er sprake is van vluchtgedrag dan wel gevaar voor de veiligheid voor de verdachte en/of de ambtenaar. Ook vertelde de klachtenfunctionaris het verhaal zoals hij inmiddels van de betrokken politieambtenaren had gehoord. Verzoeker werd daarop emotioneel omdat dit niet klopte met zijn verhaal. De betrokken politieambtenaren waren niet bij dit gesprek aanwezig, maar werden in dat kader later gehoord. De politieambtenaren erkenden dat er geweld was gebruikt tijdens de aanhouding, maar stelden dat er op een professionele manier was gehandeld tijdens de aanhouding. Het geweld bestond uit een nekklem en het gecontroleerd naar de grond brengen van verzoeker aldus de betrokken politieambtenaren. Het bemiddelingsgesprek was niet geslaagd.

4. Op 8 juli 2005 legde verzoeker zijn klacht opnieuw voor aan het betrokken politiekorps. Volgens hem waren de politieambtenaren niet eerlijk in hun verklaringen. Hij voelde zich niet serieus genomen door de politie en hoopte dat er met het indienen van een klacht gerechtigheid zou komen en dat zijn vertrouwen in de politie hersteld kon worden.

5. Op 22 november 2005 werd de hoorzitting voor de klachtencommissie politieregio Gelderland-Midden (hierna: de commissie) naar aanleiding van de klacht van verzoeker gehouden. Bij de hoorzitting waren de betrokken politieambtenaren aanwezig. Verzoeker verklaarde nogmaals dat, hoewel hij het er niet mee eens was dat hij werd aangehouden en dat het gebruik van handboeien volgens hem niet nodig was, hij gewoon had meegewerkt.

6. De politieambtenaren verklaarden op deze hoorzitting dat verzoeker erg agressief was en dat de handboeien om moesten voor hun veiligheid. Verzoeker wilde geen handboeien om en ging in het dienstvoertuig zitten. De politieambtenaren haalden hem daar met gepast geweld (de zogenaamde 'armoverstrekking') uit. Eenmaal geboeid terug in het dienstvoertuig ging verzoeker volgens hen zodanig tekeer dat zijn handboeien los raakten. De politieambtenaren haalden hem met een wurggreep opnieuw uit het dienstvoertuig en boeiden verzoeker opnieuw. Er was bij het incident geen klap uitgedeeld.

7. De commissie richtte zich op de vraag of het toegepaste geweld proportioneel was of niet. De commissie oordeelde dat het opgelopen letsel van verzoeker niet correspondeerde met het (beperkte en gecontroleerde) geweld dat volgens de verklaringen van de politieambtenaren was gebruikt. Mede gelet op het feit dat verzoeker vrijwel direct na het incident bij de politie had geklaagd over geweldsmisbruik, was een intern onderzoek naar de gang van zaken volgens de commissie op zijn plaats geweest. Aangezien de door verzoeker overgelegde medische rapportage correspondeerde met het door verzoeker gestelde en diens verhaal over de gehele linie genomen consistent te noemen was, ging de commissie ervan uit dat er meer (en dus ook grensoverschrijdend) geweld was gebruikt dan het door de politieambtenaren genoemde "gepaste en gecontroleerde" geweld. De commissie adviseerde de betrokken korpsbeheerder om de klacht gegrond te achten.

8. Op 22 augustus 2006 oordeelde de korpsbeheerder dat de klacht van verzoeker ongegrond was. De korpsbeheerder schreef in haar oordeel onder meer dat verzoeker na zijn aanhouding erg agressief was volgens de politieambtenaren en om die reden voor hun veiligheid geboeid moest worden. Verzoeker werkte voorts niet mee bij het boeien door in het dienstvoertuig te gaan zitten. Volgens de korpsbeheerder werd hij om die reden met geweld uit het dienstvoertuig gehaald, vervolgens geboeid en terug geplaatst in het dienstvoertuig. Onderweg naar het politiebureau raakten de handboeien door het gedrag van verzoeker los. Verzoeker werd daarna met behulp van geweld uit het dienstvoertuig gehaald om hem wederom te boeien. Ook liet de korpsbeheerder meewegen dat de politieambtenaren stelden dat zij verzoeker niet hadden geslagen tijdens dit incident. Volgens de korpsbeheerder kon niet worden vastgesteld of alle verwondingen veroorzaakt waren door het door de politie toegepaste geweld en dat deze verwondingen ook konden zijn veroorzaakt door het door verzoeker gepleegde verzet. Verzoeker had deze verwondingen dus mogelijk aan zichzelf te wijten. Voorts stelde de korpsbeheerder vast dat de verklaringen van beide partijen tegenstrijdig waren en dat de gang van zaken rond het incident niet met zekerheid kon worden vastgesteld. Het stond volgens de korpsbeheerder niet vast dat de betrokken politieambtenaren buitenproportioneel geweld hadden toegepast.

9. Op 14 november 2006 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman.

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Midden op 17 maart 2005 bij zijn aanhouding handboeien hebben omgedaan en geweld hebben gebruikt.

2. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht komt uit de aan de Nationale ombudsman toegezonden informatie het volgende naar voren:

2.1. Uit het proces-verbaal van aanhouding dat op 22 maart 2005 is opgemaakt door een van de betrokken politieambtenaren komt naar voren dat verzoeker werd staande gehouden omdat hij een verkeersovertreding had begaan. Verzoeker reageerde volgens hen bij het uitstappen van zijn voertuig direct verbaal agressief, door schreeuwend op hen af te komen. Hij werd aangehouden nadat hij geen identiteitsbewijs kon overleggen. Verzoeker zei dat hij niet mee ging naar het politiebureau, waarop hij door de politieambtenaren naar het dienstvoertuig werd gedwongen. De politieambtenaren zagen en voelden dat verzoeker in tegenovergestelde richting wilde, waarop hem werd meegedeeld dat hij transportboeien om kreeg voor zijn veiligheid en voor die van de twee politieambtenaren. Verzoeker zei dat hij geen handboeien om wilde en bleef zich volgens de politieambtenaren verzetten door zelfstandig op de achterbank van het dienstvoertuig plaats te nemen. Er werd meerdere malen gevorderd dat verzoeker uit het dienstvoertuig moest komen om hem transportboeien om te doen, maar verzoeker weigerde dit.

Vervolgens werd verzoeker uit het dienstvoertuig begeleid, gecontroleerd naar de grond gebracht en geboeid. Verzoeker werd achterin het dienstvoertuig geplaatst. Zij zagen vervolgens dat verzoeker zich met zijn handen en zijn gehele lichaam begon te verzetten en heftig begon te bewegen. Waarschijnlijk is daardoor een van de handen los gekomen uit de transportboeien, waardoor een onveilige situatie ontstond. Verzoeker weigerde volgens de politieambtenaar wederom om zelfstandig uit het dienstvoertuig te komen en werd nu middels een nekklem uit de auto begeleid en gecontroleerd naar de grond gebracht waar opnieuw de transportboeien werden aangebracht. Verzoeker is vervolgens overgebracht naar het politiebureau.

2.2. Uit de mutatie die op 17 maart 2005 is opgemaakt door een van de betrokken politieambtenaren komt naar voren dat verzoeker na zijn staande houding schreeuwend op hen af kwam. Nadat hem was meegedeeld dat hij een bekeuring kreeg wilde verzoeker er volgens deze politieambtenaar weer vandoor. Hem werd dit belet en naar zijn legitimatie gevraagd. Aangezien verzoeker geen legitimatie bij zich had werd hij aangehouden. Verzoeker begon zich gelijk te verzetten. Verzoeker is naar de grond gewerkt en aangehouden, aldus deze politieambtenaar.

2.3. Op de hoorzitting van 22 november 2005 voor de commissie bleef verzoeker bij zijn standpunt dat hij zowel de aanhouding alsook het boeien "niet nodig" vond, maar dat hij wel zijn medewerking had verleend daarbij. Verzoeker had bij de hoorzitting een medische verklaring van zijn huisarts overgelegd met daarin het lichamelijk letsel beschreven:

"gezwollen linker gezichtshelft tgv kneuzing - pols huid beschadigd - linker handrug gekneusd - stijve nek (had al nekkachten) maar verergerd tgv het incident - stukje van een tand af, bovengebitt links 1e tand achter de hoektand - beperking bewegingen cervicale wervelkolom (alle richtingen)".

3. De korpsbeheerder bleef in de brief van 6 april 2007 aan de Nationale ombudsman bij haar standpunt dat verzoekers klacht ongegrond was.

Beoordeling

Ten aanzien van het gebruik van handboeien

4. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

5. Het boeien van een persoon betekent een inbreuk op het recht op onaantastbaarheid van het lichaam, welk recht in artikel 11 van de Grondwet is neergelegd (zie Achtergrond, onder 1.1.). Bij of krachtens de wet kunnen beperkingen op dit grondrecht worden gemaakt. Ten aanzien van personen aan wie rechtens de vrijheid is ontnomen, is in artikel 15 vierde lid van de Grondwet (Achtergrond, onder 1.2.) meer in het algemeen bepaald dat

zij kunnen worden beperkt in de uitoefening van hun grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt. Ook in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven - waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit - moet zijn voorzien bij wet (zie Achtergrond onder 2.).

6. In artikel 22 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar is bepaald dat de politie een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien kan aanleggen. Dit is slechts mogelijk indien de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op vluchtgevaar, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de betrokken politieambtenaar of van derden (zie Achtergrond, onder 3.).

In de Ambtsinstructie ligt aldus besloten dat het standaard aanleggen van handboeien tijdens het vervoer van een arrestant naar het politiebureau onjuist is. De politieambtenaar moet van geval tot geval de afweging maken of de aanwezige veiligheidsrisico's het toepassen van deze maatregel naar redelijk inzicht rechtvaardigen.

7. De Nationale ombudsman overweegt het volgende. Volgens de betrokken politieambtenaren verzette verzoeker zich verbaal en werkte hij niet mee aan zijn aanhouding; zij zagen en voelden dat verzoeker in tegengestelde richting wilde toen ze hem dwongen naar het dienstvoertuig te gaan. Het verzet bestond er verder uit dat verzoeker zelfstandig in het dienstvoertuig was gaan zitten. Verzoeker heeft aangegeven dat hij de politieambtenaren een paar keer meedeelde dat hij zonder problemen mee zou gaan naar het politiebureau. Het door de politieambtenaren gerelateerde feit dat verzoeker zelfstandig in het dienstvoertuig ging zitten, maakt het naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet aannemelijk dat verzoeker zich hiermee ook op zodanige wijze tegen zijn aanhouding verzette dat boeien noodzakelijk was. Ook duidt dit niet op vluchtgevaar. De omstandigheid dat verzoeker niet meewerkte en - volgens de politie - fysiek tegenwerkte, levert naar het oordeel van de Nationale ombudsman op zichzelf niet een zodanige veiligheidsrisico op, dat het gebruik van handboeien was aangewezen. Al met al zijn er naar het oordeel van de Nationale ombudsman onvoldoende redenen geweest die het gebruik van handboeien kunnen rechtvaardigen. Het gebruik van handboeien was dan ook in strijd met verzoekers recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

Op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Ten aanzien van het geweldgebruik

8. Ook dit klachtonderdeel dient te worden beoordeeld aan de hand van het hiervóór genoemde recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam (zie onder Beoordeling 5.). Het gebruik van geweld betekent een inbreuk op dit recht. Op grond van artikel 8

eerste lid van de Politiewet (zie Achtergrond onder 4.) is een politieambtenaar in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening bevoegd geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt (het proportionaliteitsvereiste) en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt (het subsidiariteitsvereiste).

9. Uit het proces-verbaal van aanhouding komt naar voren dat verzoeker tot twee maal toe naar de grond is gebracht door de betrokken politieambtenaren. Daarbij is volgens dit proces-verbaal één keer gebruik gemaakt van een nekklem. Tijdens de hoorzitting voor de klachtadviescommissie heeft een van de politieambtenaren verklaard dat er geweld is gebruikt middels een armoveerstrekking en een wurggreep. Voor de Nationale ombudsman is vast komen te staan dat er sprake was van geweld.

10. Voor de beoordeling van de vraag of het toegepaste geweld de toets der kritiek kan doorstaan, is ten eerst van belang de vraag of de politieambtenaren optraden in de rechtmatige uitoefening van hun bediening.

11. Nu de aanhouding als zodanig niet door verzoeker is betwist, gaat de Nationale ombudsman er in deze zaak zonder meer vanuit dat verzoeker terecht is aangehouden op verdenking van overtreding van artikel 447e van het Wetboek van Strafrecht (zie Achtergrond onder 5.) en dat de politieambtenaren bij die aanhouding derhalve optraden in de rechtmatige uitoefening van hun bediening.

12. De Nationale ombudsman oordeelt als volgt. Eerder is gesteld dat het gebruik van handboeien in strijd was met verzoekers recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam (zie onder Beoordeling 7.). Daaruit volgt dat ook het bij het aanleggen van de handboeien gebruikte geweld niet juist is en in strijd met dit recht. De reden van aanhouding was gelegen in een strafbaar feit van relatief geringe ernst, namelijk het zich niet kunnen legitimeren. De Nationale ombudsman is van mening dat een minder ingrijpende aanpak mogelijk was. Gesteld noch gebleken is dat het dienstvoertuig slechts ruimte bood om één persoon achterin te vervoeren. De Nationale ombudsman ziet niet in waarom door een van de betrokken politieambtenaren geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om plaats te nemen naast verzoeker achterin het dienstvoertuig, nadat verzoeker vrijwillig daarin was gaan zitten, om hem op deze manier naar het politiebureau te vervoeren. Gelet op het voorgaande en mede gelet op het uit de medische verklaring blijkende letsel, is de Nationale ombudsman met de klachtadviescommissie van oordeel dat het gebruikte geweld niet heeft voldaan aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit.

13. Wellicht is dit onnodig hardhandig optreden verklaarbaar als reactie op de geagiteerde houding van verzoeker, maar van professionele politiemedewerkers mag worden verwacht dat zij zich daardoor niet laten provoceren tot onnodig geweldgebruik. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de politieambtenaren ook met het toegepaste geweld hebben gehandeld in strijd met het recht op onaantastbaarheid van het lichaam.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden te Arnhem, is gegrond wegens strijd met het recht op onaantastbaarheid van het lichaam.

Onderzoek

Op 14 november 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer V. te Harskamp, ingediend door Van den Berg & Frerix advocatenkantoor te Ede, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden (de burgemeester van Arnhem), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Zij maakten van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor het justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Gelderland-Midden en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Beiden maakten van die gelegenheid gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

De korpsbeheerder gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Proces-verbaal van aanhouding van verzoeker, opgemaakt op 22 maart 2005 door een van de betrokken politieambtenaren.

Mutatie opgemaakt op 17 maart 2005 door een van de betrokken politieambtenaren.

Verklaring van de huisarts van 18 maart 2005 waarin het letsel van verzoeker staat beschreven.

Klachtbrief van verzoeker gericht aan het regionale politiekorps Gelderland-Midden van 25 maart 2005.

Verslag van het bemiddelingsgesprek van 22 juni 2005 tussen de klachtenfunctionaris van het betrokken politiekorps en verzoeker.

Verslag van de klachtencommissie politieregio Gelderland-Midden van 2 januari 2006, naar aanleiding van de hoorzitting die op 22 november 2005 is gehouden naar aanleiding van verzoekers klacht.

Beslissing van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden van 22 augustus 2006 op de klacht van verzoeker.

Klachtbrief namens verzoeker aan de Nationale ombudsman van 13 november 2006.

De openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 15 december 2006.

Standpunt van de korpsbeheerder van 7 februari 2007 op de klacht van verzoeker na opening van het onderzoek door de Nationale ombudsman.

Verzoek om reactie van de Nationale ombudsman aan de betrokken korpsbeheerder van 9 maart 2007.

Reactie van de korpsbeheerder bij brief ontvangen op 10 april 2007.

Reactie namens verzoeker bij brief ontvangen op 10 mei 2007.

Nadere reactie van de korpsbeheerder bij brief ontvangen op 10 juli 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Grondwet

1.1. Artikel 11

"Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam."

1.2. Artikel 15, vierde lid

"Hij aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen, kan worden beperkt in de uitoefening van grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt."

2. Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

Artikel 8

"1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

3. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 22

"De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.

De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten en omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.

De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:

- a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of
- b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt."

4. Politiewet 1993

Artikel 8

De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

5. Wetboek van Strafrecht

Artikel 447e

"Hij die niet voldoet aan de verplichtingen om een identiteitsbewijs ter inzage aan te bieden, hem opgelegd bij artikel 2 van de Wet op de identificatieplicht, wordt gestraft met geldboete van de tweede categorie."